

DEPARTMENT OF SANSKRIT VEDIC STUDIES

PROGRAMME: FYUGP

SEMESTER: VI SEMSETER

NUMBER OF UNIT	COURSE CODE	COURSE TITLE	QUESTION	SL NO	QUESTION
					SHORT QUESTION
1 TO 4	UGSVDS603	अथर्ववेदीयसाहित्यम्-1	1	1	ओषधिः का?
			1	2	'किलासः' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
			1	3	रामा इत्यस्य अपरं नाम किम्?
			1	4	'स्वः' इति शब्देन किं बुध्यते ?
			1	5	प्रलयनम् इत्यनेन किं ज्ञायते ?
			1	6	किलासपलितनाशनसूक्तस्य विनियोगः कः ?
			1	7	'असितम्' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
			1	8	आसुरी का आसीत् ?
			1	9	'नीलि' इति ओषधेः अपरं नाम किमस्ति ?
			1	10	"जनासः" इत्यस्य लौकिकरूपं किम् ?
			1	11	नील्याद्योषधेः माता का ?
			1	12	"जनाः" इत्यस्य वैदिकरूपं किम् ?
			1	13	महद्ब्रह्मसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
			1	14	श्रान्तसदः इति शब्देन किं बुध्यते ?

1	15	रोदसी इति शब्दस्य कोऽर्थः?
1	16	अकरम् इति शब्दस्य कोऽर्थः?
1	17	महद्ब्रह्मसूक्तस्य विनियोगः कः ?
1	18	वेनसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
1	19	‘गन्धर्वः’ इति शब्दस्य कोऽर्थः?
1	20	वेनः कः ?
1	21	विश्वानि इत्यस्य वैदिकरूपं किम्?
1	22	कृणोमि इत्यस्य लौकिकरूपं किम् ?
1	23	वेनसूक्तस्य विनियोगः कः ?
1	24	सांमनस्यसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
1	25	‘सांमनस्यम्’ इत्यनेन किं बुध्यते ?
1	26	‘वल्गु’ इति शब्दस्य कोऽर्थः?
1	27	‘प्रपा’ इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
1	28	‘शन्तिवाम्’ इति शब्देन किं बुध्यते ?
1	29	प्रलयनम् इत्यनेन किं ज्ञायते ?
1	30	सांमनस्यसूक्तस्य विनियोगः कः ?
1	31	स्वसा इत्यस्य कोऽभिप्रायः ?
1	32	‘अवताम्’ इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
1	33	सभा-समितिसूक्तस्य विनियोगः कः ?

1	34	सभा-समितिसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
1	35	नरिष्ठा इत्यस्य कोऽभिप्रायः ?
1	36	रथः कस्य देवस्य गर्भोऽस्ति ?
1	37	रथः कस्य देवस्य नाभि अस्ति ?
1	38	रथः कस्य देवस्य ओजोऽस्ति ?
1	39	‘वीड्वङ्गः’ इत्यनेन किं बुध्यते ?
1	40	‘ओजः’ इति शब्दस्य कोऽर्थः?
1	41	‘प्रतरणः’ इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
1	42	‘जुषाणः’ इति शब्देन किं बुध्यते ?
1	43	रथसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
1	44	दुन्दुभिः कस्य देवस्य मुष्टिरस्ति ?
1	45	वीडयस्व इत्यनेन किं ज्ञायते ?
1	46	रथसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
1	47	‘गोभिः’ इति शब्दस्य कोऽर्थः?
1	48	रथसूक्तस्य विनियोगः कः ?
1	49	दुन्दुभिसूक्तस्य विनियोगः कः?
1	50	दुन्दुभिसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
		SHORT NOTE
6	1	नक्तंजातास्योषधे रामे कृष्णे असिक्वि च ।

७	1	इदं रजनि रजय किलासं पलितं च यत् ॥
6	2	किलासं च पलितं च निरितो नाशया पृषत् ।
		आ त्वा स्वो विशतां वर्णः परा शुक्लानि पातय ॥
6	3	आसुरी चक्रे प्रथमेदं किलासभेषजम् इदं किलासनाशनम् ।
		अनीनशत् किलासं सरूपाम् अकरत् त्वचम् ॥
6	4	सुपर्णो जातः प्रथमस्तस्य त्वं पित्तम् आसिथ ।
		तद् आसुरी युधा जिता रूपं चक्रे वनस्पतीन् ॥
6	5	असितं ते प्रलयनमास्थानमसितं तव ।
		असिक्नी अस्योषधे निरितो नाशया पृषत् ॥
6	6	अस्थिजस्य किलासस्य तनूजस्य च यत्त्वचि ।
		दूष्या कृतस्य ब्रह्मणा लक्ष्म श्वेतमनीनशम् ॥
6	7	सरूपा नाम ते माता सरूपो नाम ते पिता ।
		सरूपकृत्वमोषधे सा सरूपमिदं कृधि ॥
6	8	श्यामा सरूपंकरणी पृथिव्या अध्युद्धृता ।
		इदमू षु प्र साधय पुना रूपाणि कल्पय ॥
6	9	इदं जनासो विदथ महद् ब्रह्म वदिष्यति ।
		न तत् पृथिव्यां नो दिवि येन प्राणन्ति वीरुधः ॥
6	10	यद् रोदसी रेजमाने भूमिश्च निरतक्षतम् ।
		आर्द्रं तदद्य सर्वदा समुद्रस्येव स्रोत्याः ॥

6	11	अन्तरिक्ष आसां स्थाम श्रान्तसदामिव ।
		आस्थानमस्य भूतस्य विदुष्टद्वेधसो न वा ॥
6	12	विश्वमन्यामभीवार तदन्यस्यामधि श्रितम् ।
		दिवे च विश्ववेदसे पृथिव्यै चाकरं नमः ॥
6	13	वेनस्तत् पश्यत् परमं गुहा यद् यत्र विश्वं भवत्येकरूपम् ।
		इदं पृश्निरदुहज्जायमानाः स्वर्विदो अभ्यनूषत त्राः ॥
6	14	स नः पिता जनिता स उत बन्धुर्धामानि वेद भुवनानि विश्वा ।
		यो देवानां नामध एक एव तं संप्रश्नं भुवना यन्ति सर्वा ॥
6	15	प्र तद्वोचेदमृतस्य विद्वान् गन्धर्वो धाम परमं गुहा यत् ।
		त्रीणि पदानि निहिता गुहास्य यस्तानि वेद स पितुष्पितासत् ॥
6	16	परि द्यावापृथिवी सद्य आयमुपातिष्ठे प्रथमजामृतस्य ।
		वाचमिव वक्तारि भुवनेष्ठा धास्युरेष नन्वेषो अग्निः ॥
6	17	सहृदयं सांमनस्यमविद्वेषं कृणोमि वः ।
		अन्यो अन्यमभि हर्यत वत्सं जातमिवाघ्न्या ॥
6	18	अनुव्रतः पितुः पुत्रो माता भवतु संमनाः ।
		जाया पत्ये मधुमतीं वाचं वदतु शन्तिवाम् ॥
6	19	मा भ्राता भ्रातरं द्विक्षन्मा स्वसारमुत स्वसा ।
		सम्यञ्चः सव्रता भूत्वावाचं वदत भद्रया ॥
6	20	समानी प्रपा सह वोऽन्नभागः समाने योक्त्रे सह वो युनज्मि ।

७	२०	सम्यञ्चोऽग्नि सपर्यतारा नाभिमिवामितः ॥
6	21	सभा च मा समितिश्चावतां प्रजापतेर्दुहितरौ संविदाने ।
		येना संगच्छा उप मा स शिक्षाच्चारु वदानि पितरः संगतेषु ॥
6	22	विद्य ते सभे नाम नरिष्टा नाम वा असि ।
		ये ते के च सभासदस्ते मे सन्तु सवाचसः ॥
6	23	एषामहं समासीनानां वर्चो विज्ञानमा ददे।
		अस्याः सर्वस्याः संसदो मामिन्द्र भगिनं कृणु॥
6	24	यद् वो मनः परागतं यद् बड्वमिह वेह वा।
		तद् व आ वर्तयामसि मयि वो रमतां मनः॥
6	25	वनस्पते वीड्वङ्गो हि भूया अस्मत्सखा प्रतरणः सुवीरः ।
		गोभिः संनड्वो असि वीडयस्वास्थाता ते जयतु जेत्वानि ॥
6	26	दिवस्पृथिव्याः पर्योज उद्धृतं वनस्पतिभ्यः पर्याभृतं सहः ।
		अपामोज्मानं परि गोभिरावृतमिन्द्रस्य वज्रं हविषा रथं यज ॥
6	27	इन्द्रस्यौजो मरुतामनीकं मित्रस्य गर्भो वरुणस्य नाभिः ।
		स इमां नो हव्यदातिं जुषाणो देव रथ प्रति हव्या गृभाय ॥
6	28	उप श्वासय पृथिवीमुत द्यां पुरुत्रा ते वन्वतां विष्टितं जगत् ।
		स दुन्दुभे सजूरिन्द्रेण देवैर्दूराद् दवीयो अप सेध शत्रून् ॥
6	29	आ क्रन्दय बलमोजो न आ धा अभि ष्टन दुरिता बाधमानः ।
		अप सेध दुन्दुभे दुच्छुनामित इन्द्रस्य मुष्टिरसि वीडयस्व ॥

6	30	प्रामूं जयाभीमे जयन्तु केतुमद् दुन्दुभिर्वावदीतु ।
		समश्चपर्णाः पतन्तु नो नरोस्माकमिन्द्र रथिनो जयन्तु ॥
		LONG QUESTION
10	1	किलासपलितनाशनसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	2	किलासपलितनाशनसूक्तानुसारं कुष्ठरोगस्य भेषजानां माहात्म्यं सरलसुरगिरा लिख्यताम्।
10	3	किलासपलितनाशनसूक्तस्य माहात्म्यमुपस्थाप्यताम् ।
10	4	किलासपलितनाशनसूक्तमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
10	5	रोगनिवारणे किलासपलितनाशनसूक्तस्य तात्पर्यमुल्लिख्यताम् ।
10	6	महद्ब्रह्मसूक्तस्य माहात्म्यमुपस्थाप्यताम् ।
10	7	महद्ब्रह्मसूक्तस्य दार्शनिकतत्त्वमुल्लिख्यताम् ।
10	8	महद्ब्रह्मसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	9	महद्ब्रह्मसूक्तमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
10	10	वेनसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	11	वेनसूक्तस्य दार्शनिकतत्त्वमुल्लिख्यताम् ।
10	12	वेनसूक्तस्य माहात्म्यमुपस्थाप्यताम् ।
10	13	वेनसूक्तमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
10	14	ऐक्यभावनिरूपणे सांमनस्यसूक्तस्य तात्पर्यमुल्लिख्यताम् ।
10	15	सांमनस्यसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	16	सांमनस्यसूक्तमधिकृत्य एको निबन्धो लेखनीयः ।

10	17	सांमनस्यसूक्तस्य माहात्म्यमुपस्थाप्यताम् ।
10	18	सभा-समितिसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	19	सभा-समितिसूक्तमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
10	20	रथसूक्तस्य माहात्म्यमुपस्थाप्यताम् ।
10	21	रथसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	22	दुन्दुभिसूक्तस्य सारांशो लिख्यताम् ।
10	23	दुन्दुभिसूक्तमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
10	24	रथसूक्तमधिकृत्य एको निबन्धो लेखनीयः ।
10	25	दुन्दुभिसूक्तस्य माहात्म्यमुपस्थाप्यताम् ।

UGSVSC604(सूत्रसाहित्यम्)

Unit-

01

(1

marks

questions

)

१. कात्यायनश्रौतसूत्रस्य रचयिता कोऽस्ति?
२. कात्यायनश्रौतसूत्रस्य भाष्यकारः कोऽस्ति?
३. कात्यायनश्रौतसूत्रं कस्य वेदस्य अन्तर्गतम्?
४. कात्यायनश्रौतसूत्रे कति अध्यायाः सन्ति ?
५. 'अथातोऽधिकारः' अस्य वाक्यस्य संधिविच्छेदः करणीयः?
६. यज्ञस्वरूपं किम्?
७. 'सर्वेषामविशेषात्' इति वाक्ये सर्वेषाम् इति पदेन किं बुध्यते?
८. गर्दभेज्या केन करणीया?
९. उपविष्टहोमाः जुहोतयः यजतयो वा?
१०. अवदानहोमः जले वा भूमौ वा सम्पद्यते?
११. अग्न्याधेयं कर्म कस्यां तिथौ सम्पद्यते?
१२. ब्राह्मणस्य आधानकालः वसन्त- ऋतुः वर्षा-ऋतुर्वा?
१३. आधानः कः?
१४. अग्न्याधानं कदा भवति ?
१५. क्षत्रियः कदा अग्न्याधानं करोति ?
१६. ब्राह्मणः कदा अग्न्याधानं करोति ?
१७. देवाः पितरः पितरो...अस्य विनियोगः कुत्र भवति?
१८. उद्वासनम् किम्?
१९. चातुष्प्राश्यम् किम्?
२०. कः ब्रह्मौदनः?
२१. आधानः कतिविधाः?
२२. गार्हपत्यागारस्य द्वारं कस्यां दिशि भवति ?

Unit 2

१. गौतमधर्मसूत्रस्य ग्रन्थकारः कोऽस्ति?
- २.
३. गौतमधर्मसूत्रे
- ४.
५. गौतमधर्मसूत्रस्य

गौतमधर्मसूत्रं कस्य वेदस्य अन्तर्गतम्?
कति अध्यायाः सन्ति?
गौतमधर्मसूत्रे कति प्रश्नाः सन्ति?
भाष्यकारः कोऽस्ति?

६. गौतमधर्मसूत्रस्य	प्रथमसूत्रं किम्?
७.	गौतमधर्मसूत्रस्य अन्तिमसूत्रं किम्?
८. गोदानं	किम्?
९.	श्रावणकं किम्?
१०.	उपस्पर्शनमृतिशब्दस्य कोऽर्थः?
११.	आश्रमाः कतिविधाः?
१२.	द्यूतं कतिविधम्?
१३.	गौतमधर्मसूत्रानुसारं विवाहस्य कतिभेदाः सन्ति?
१४. ब्राह्मविवाहः	किम्?
१५.	प्राजापत्यविवाहः किम्?
१६. आर्षविवाहः	किम्?
१७.	दैवविवाहः किम्?
१८. गान्धर्वविवाहः	किम्?
१९.	आसुरविवाहः किम्?
२०.	राक्षसविवाहः किम्?
२१. पैशाचविवाहः किम्?	
२२. गौतमधर्मसूत्रस्य तृतीयप्रश्ने कति अध्यायाः सन्ति?	
२३.	रिक्थमृतिशब्दस्य कोऽर्थः?
२४.	अनपत्यस्य ब्राह्मणस्य रिक्थं कः भजेरन्?
२५.	गौतमधर्मसूत्रस्य अन्तिमसूत्रं किम्?
२६. स्त्रीधनं किम्?	
२७.	कूटः इति शब्दस्य कोऽर्थः?
२८. अनपत्यः कः?	
२९. गौतमधर्मसूत्रस्य तृतीयप्रश्नस्य दशमाध्याये कति सूत्राणि सन्ति?	
३०.	गौतमधर्मसूत्रस्य तृतीयप्रश्नस्य दशमाध्यायस्य प्रथमसूत्रं किम्?
३१. पितरि मृते तदीयं रिक्थं कः भजेरन्?	

Unit		-3
क)	पारस्करगृह्यसूत्रे कति काण्डानि सन्ति	?
ख)	पारस्करगृह्यसूत्रस्य प्रथमकाण्डे कति कण्डिकाः सन्ति	?
ग)	पारस्करगृह्यसूत्रे कति कण्डिकाः सन्ति	?
घ)	पारस्करगृह्यसूत्रस्य द्वितीयकाण्डे कति कण्डिकाः सन्ति	?
ङ)	पारस्करगृह्यसूत्रस्य तृतीयकाण्डे कति कण्डिकाः सन्ति	?
च)	पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं कति संस्काराः सन्ति	?

छ)	पारस्करगृह्यसूत्रस्यभाष्यकारः	कोऽस्ति?
ज)		कल्पवेदाङ्गवेदस्यकिम्अङ्गम्उच्यते?
झ)		पारस्करगृह्यसूत्रम्कस्यवेदस्यअन्तर्गतम्?
ञ)	गृह्यसूत्राणिकस्यवेदाङ्गस्यअन्तर्गतानिसन्ति	?
ट)	जातकर्मसंस्कारस्यअपरंनामकिम्?	

Unit

-4

1. शुल्बसूत्रं किम्?
2. कस्य वेदस्य शुल्बसूत्राणि सन्ति?
3. शुल्बम् इत्युक्ते किम्?
4. बौधायनशुल्बसूत्रं कस्य वेदस्यान्तर्गतम्
5. बौधायनशुल्बसूत्रस्य ग्रन्थकारः कः?
6. बौधायनशुल्बसूत्रे कति अध्यायाः सन्ति?
7. बौधायनशुल्बसूत्रे प्रथमोऽध्याये कति सूत्राणि सन्ति?
8. बौधायनशुल्बसूत्रे कुलरूपेण कति सूत्राणि सन्ति?
9. बौधायनशुल्बसूत्रस्य एकस्य भाष्यकारस्य नाम लिख्यताम्।
10. बौधायनशुल्बसूत्रस्य एकस्य भाष्यस्य नाम लिख्यताम्।

(6 marks questions)

Unit- 1

व्याख्या कार्या-

१. प्रागुपनयनात्कामचारः		कामवादःकामभक्षः।
२. ब्रह्मचारी	गृहस्थोभिक्षुर्वैखानसः	
३. वैखानसो	वनेमूलफलाशीतपःशीलः	
४.	देवपितृमनुष्यभूतर्षिपूजकः	
५. गृहस्थः	सदृवशींभार्याविन्देतानन्यपूर्वायवीयसीम्	
६.		द्विजातीनामध्ययनमिज्यादानम्।
७.		राज्ञोऽधिकंरक्षणंसर्वभूतानाम्।
८.	ऊर्ध्वपितुःपुत्रारिकथंभजेरन्	
९.	स्त्रीधनंदुहितृणामप्रत्तानामप्रतिष्ठितानां	च
१०. इतिधर्मोर्धर्मः		
११. श्रोत्रियाब्राह्मणस्यानपत्यस्यरिक्थंभजेरन्।		

टिप्पणीप्रदेया-

५.

स्त्रीधनम्

६. दायविभागः

Unit

-२

व्याख्याकार्या-

१.अथातोऽधिकारः

२.फलयुक्तानि

कर्माणि

३.अङ्गहीनाश्रोत्रियषण्ढशूद्रवर्जम्

४.ब्राह्मणराजन्यवैश्यानां

श्रुतेः

५.दर्शनाच्च

६.रथकारस्याधाने

७.नियतं

च

८.निषादस्थपतिर्गावेधुकेऽधिकृतः

९.वैतानिकेषु सर्वःसर्वार्थत्वात्

१०.अमावास्यायामग्न्याधेयम्

११.पुनराधेयमाधानाप्रतिज्ञातस्य

१२.कृत्तिकारोहिणीमृगशिरः फल्गुनीषु

टिप्पणीप्रदेया

-

१.आधाननिरूपणम्

२.गार्हपत्याधानम्

३.पूर्णाहूतिविधानम्

Unit-

3

टिप्पणीप्रदेया

-

१.गदाधरः

२.पारस्करगृह्यसूत्रम्

३.गृह्यसूत्रम्

४.कल्पवेदाङ्गम्

व्याख्या कार्या-

१.त्र्यायुषमिति च

२.द्व्यक्षरं चतुरक्षरं वा घोषवदाद्यन्तरन्तस्थम् ।

दीर्घाभिनिष्ठानं कृतं कुर्यान्न तद्धितम् ॥

Unit- 4

१. शुल्बसूत्रम्
२. बौधायनशुल्बसूत्रम्

(10

marks

questions)

Unit-1

१. श्रौतसूत्रसाहित्यमधिकृत्य एकः लेखः प्रस्तूयताम् ।
२. कात्यायनश्रौतसूत्रस्य प्रतिपाद्यविषयमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
३. कात्यायनश्रौतसूत्रानुसारं श्रौतकर्मसु अधिकारिविषये आलोच्यताम् ।
४. कात्यायनश्रौतसूत्रस्य संक्षेपेण परिचितिर्देया।
५. कात्यायनश्रौतसूत्रस्य चतुर्थोऽध्यायस्य सप्तमकण्डिकायाः विषयमधिकृत्यो एको लेखो प्रस्तूयताम्?
६. श्रौतसूत्रमधिकृत्य एको निबन्धः प्रस्तूयताम्।
७. कात्यायनश्रौतसूत्रगतस्य उषसि आधानोपक्रमः इति विषयमधिकृत्य लेखरेकः प्रस्तूयताम्।

Unit- 2

१. गौतमधर्मसूत्रानुसारं विवाहभेदविषयकोलेखः प्रस्तूयताम्।
२. गौतमधर्मसूत्रदिशा वैखानसधर्ममधिकृत्य एकः प्रबन्धोलेखनीयः।
३. गौतमधर्मसूत्रस्य प्रथमप्रश्नस्य द्वितीयाध्यायस्य सारांशोलेखनीयः।
४. गौतमधर्मसूत्रदिशा आश्रमाणां परिचयः संक्षेपेण प्रस्तूयताम्।
५. गौतमधर्मसूत्रदिशा चतुर्वर्णधर्ममधिकृत्य एकः प्रबन्धो विरच्यताम्।
६. धर्मसूत्रमधिकृत्य एकः प्रबन्धो विरच्यताम्।
७. गौतमधर्मसूत्रस्य संक्षिप्तः परिचयः प्रदेयः ।
८. गौतमधर्मसूत्रस्य तृतीयप्रश्नस्य दशमाध्यायस्य सारांशः प्रस्तूयताम्।
९. गौतमधर्मसूत्रदिशा दायभागमधिकृत्य लेखरेकः प्रस्तूयताम्।
१०. गौतमधर्मसूत्रदिशास्त्रीधनविषयकः एकः प्रबन्धो विरच्यताम्।

Unit

-3

- १) गृह्यसूत्राणां परिचयो महत्त्वञ्च निरूप्यताम् ।
- २) पारस्करगृह्यसूत्रस्य संक्षेपेण परिचितिर्देया ।
- ३) पारस्करगृह्यसूत्रस्य प्रतिपाद्यविषयमुपस्थापयत।
- ४) पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं जातकर्मसंस्कारमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम् ।

- ५) पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं नामकरणसंस्कारमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम् ।
- ६) पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं अन्नप्राशनसंस्कारमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम् ।
- ७) पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं चूडाकरणसंस्कारमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम् ।

Unit- 4

1. शुल्बसूत्रसाहित्यमाधारीकृत्य एको लेखः प्रस्तुयताम्।
2. बौधायनशुल्बसूत्रस्य परिचयः प्रदीयताम्।
3. बौधायनशुल्बसूत्रस्य प्रथमाध्यायस्य सारांशः प्रस्तुयताम्।

प्रश्नपत्रसंग्रहः

संस्कृतवेदाध्ययनविभागः

चतुर्थषाण्मासिकः

UGSVDS602 (यजुर्वेदीयसाहित्यम्)

Unit-1

A. लघूत्तरीयाः प्रश्नाः-

- 1) शुक्लयजुर्वेदस्य कति शाखाः वर्तन्ते?
- 2) याज्ञवल्क्यस्य पितुर्नाम किमासीत्?
- 3) शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः अपरं नाम किम्?
- 4) सूर्योपसनया केन शुक्लयजुर्वेदः अवाप्तः?
- 5) यजुस्संहितायाः का व्युत्पत्तिः?
- 6) शुक्लयजुर्वेदे कति अध्यायाः सन्ति?
- 7) महीधरभाष्यस्य नाम किम्?
- 8) शुक्लयजुर्वेदस्य प्रथममन्त्रस्य देवता का?
- 9) 'ईषे त्वा' इत्यत्र 'ईषा' शब्दस्य कोऽर्थः?
- 10) शुक्लयजुर्वेदस्य सर्वप्रथमो भाष्यकारः कोऽस्ति?
- 11) यजुर्वेदस्य उपवेदो कः?
- 12) महीधरः कः?
- 13) तैत्तिरीयसंहितायाः पदपाठकः कः?
- 14) तैत्तिरीयसंहितायाः वृत्तिकारः कः?
- 15) सायणाचार्येण सर्वप्रथमं कस्य वेदस्योपरि भाष्यं लिखितम्?
- 16) यजुर्वेदस्य कति सम्प्रदायाः सन्ति?
- 17) यजुर्वेदस्य कति भेदाः? के च ते?
- 18) कृष्णयजुर्वेदस्य कति शाखाः वर्तन्ते?
- 19) कृष्णयजुर्वेदः कस्य सम्प्रदायस्य प्रतिनिधिः अस्ति?
- 20) कृष्णयजुर्वेदसंहितायाः ब्राह्मणं किम्?

Unit – 2

1 Marks questions

21. शुक्लयजुर्वेदस्य कति शाखे स्तः?
22. माध्यन्दिनशाखायाः अपरं नाम किम् ?

23. शुक्लयजुर्वेदस्य शाखाद्वयं किम्?
24. माध्यन्दिनशुक्लयजुर्वेदसंहितायां कति अध्यायाः सन्ति?
25. शतरुद्रियाध्यायस्य ऋषिः कः?
26. शतरुद्रियहोममन्त्राः वाजसनेयिसंहितायाः कस्मिन् अध्याये सन्निविष्टाः सन्ति?
27. शतरुद्रियहोममन्त्राणां का देवता?
28. रुद्रसूक्तस्य विनियोगः कः?
29. रुद्रशब्दस्य निर्वचनं किम्?
30. 'गिरिश' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
31. 'गिरिशन्त' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
32. 'गिरित्र' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
33. रुद्रस्य अपरं नामद्वयं किम्?
34. शिवसंकल्पसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?
35. शिवसंकल्पसूक्तस्य देवता का?
36. शिवसंकल्पसूक्तस्य ऋषिः कः?
37. शिवसंकल्पसूक्तस्य विनियोगः कः?
38. 'कृण्वन्ति' इति वैदिकशब्दस्य लौकिकरूपं किम्?
39. त्रिष्टुप्-छन्दसि कति अक्षराणि सन्ति?
40. शिवसंकल्पम् इति शब्दस्य कोऽर्थः?
41. 'प्रज्ञानम्' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
42. 'जविष्ठम्' इति शब्दस्य कोऽर्थः?
43. 'अपसः' इति शब्दस्य कोऽर्थः?

Unit-3

44. 'याज्ञवल्क्यशिक्षा' नामको शिक्षाग्रन्थः केन प्रणीतम्?
45. याज्ञवल्क्यः कस्य पुत्र आसीत्?

46. याज्ञवल्क्यः वेदविद्या केन प्राप्ता?
47. याज्ञवल्क्यप्रणीता शुक्लयजुर्वेदीया शाखा किन्नाम्ना प्रथिता?
48. याज्ञवल्क्यस्य अपरमभिधानं किमस्ति?
49. ऊष्मणः कति गतयो भवन्ति?
50. विवृत्तेः कति भेदाः?
51. 'विचक्षणः' इति पदस्य कोऽर्थः?
52. सन्धेः कति भेदाः?
53. स्वरभक्तयः कति विधाः?
54. वत्सानुसृजिता का?
55. करिण्याः उदाहरणं किम्?
56. हारितायाः स्वरभक्तेः उदाहरणं किम्?
57. ऊष्मा इति शब्दस्य कोऽर्थः?
58. स्वरवर्णानां जातिविशेषः कः?
59. के वर्णाः शुद्रजातिविशेषाः?

Unit-4

60. वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्य ग्रन्थकारः कोऽस्ति ?
61. वाजसनेयि प्रातिशाख्यस्य भाष्यकारः कोऽस्ति ?
62. वाजसनेयिप्रातिशाख्ये कति अध्यायाः सन्ति ?
63. अनन्तभट्टकृतस्य भाष्यस्य नाम किम् ?
64. वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्योपरि उवटकृतस्य भाष्यस्य नाम किम् ?
65. वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्य द्वितीयाध्यायस्य विषयः कः ?
66. वाजसनेयिप्रातिशाख्ये स्वरितं कतिविधं भिद्यते ?
67. स्वरितादक्षरादुदात्ताद्वा अवशिष्टं पदं किं स्वरं भवति ?
68. अग्नेपूर्वं घृतेनेत्येतत्पदम् किं स्वरं भवति ?

6 MARKS

A. टिप्पणी प्रदेया-

1. यजुस्संहितायाः वैशिष्ट्यम्
2. शुक्लयजुर्वेदसंहिता

B. व्याख्या प्रदेया-

3. हरिः ॐ । इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मेण आप्यायध्व-मड्या इन्द्राय भागं प्रजावतीरनमीवा अयुक्ष्मा मा वंस्तेन ईशत माघशांसो ध्रुवा अस्मिन्नोपंतौ स्यात वृह्यीर्यजमानस्य पशून्याहि ॥
4. वौः पविनमसि द्यौरसि पृथिव्युसि मातरि-श्वनो घर्मोऽसि विश्वर्धा असि । परमेण धाम्ना दृहस्व मा हार्मा ते यज्ञपतिर्हार्षीत् ॥
5. वौः पविनमसि शतं वसौः पवित्रेमसि सहस्रधारम् । देवस्त्वा सविता पुनातु वौः पुवि-त्रेण शतधधरिण सुप्वा कार्मधुक्षः ॥
6. सा विश्वायुः सा विश्वकर्मा सा विश्वर्धायाः । इन्द्रस्य त्वा भाग सोमेनावनन्चि विष्णो हव्यं रेक्ष ॥
7. अग्ने व्रतपते व्रतं चरिष्यामि तच्छेकेयं तन्मै राध्यताम् । इदमहमनृतात्सत्यमुपैमि ॥
8. यज्ञस्य घोषदसि, प्रत्युष्ट रक्षः प्रत्युष्टा अरातयः प्रेयमगाद्धिषणा बर्हिरच्छ मनुना कृता स्वधा वितष्टा त आ वहन्ति कवयः पुरस्तादेवेभ्यो जुष्टमिह बर्हिरासदे देवानां परिषूतमसि वर्षवृद्धमसि देवबर्हिर्मा त्वाऽन्वङ्गा तिर्यक्पर्व ते राध्यासमाच्छेत्ता ते मा रिषं देवबर्हिः शतवल्शं वि रोह सहस्रवल्शाः वि वयं रुहेम पृथिव्याः संपृचः पाहि सुसमृता त्वा सं भ्राम्यदित्यै रास्त्रांऽसीन्द्राण्यै संनहनं पूषा ते ग्रन्धि ग्रंथनातु ते माऽऽ स्थादिन्द्रस्य त्वा बाहुभ्यामुद्यच्छे बृहस्पतेः तेर्मूर्धा हराम्युर्वन्तरिक्षमन्विहिं देवंगममसि।
9. शुन्धध्वं देव्याय कर्मणे देवयज्यायै, मातरिश्वनो, घर्मोऽसि द्यौरसि पृथिव्यसि विश्वधाया असि परमेण धाम्ना दृहस्व मा ह्वार्वसूनां पवित्रमसि शतधारं वसूनां पवित्रमसि सहस्रधार हुतः स्तोको इतो द्रप्सोऽनये बृहते नाकाय स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या सा विश्वायुः सा विश्वव्यचाः सा विश्वकर्मा सं पृच्यध्वमृतावरीरुर्मिणीर्मत्तमा मन्द्रा धनस्य सातये, सोमेन त्वाऽऽ तनच्मीन्द्राय दधि विष्णो हव्यं रक्षस्वा॥

Unit - 2

A. व्याख्या प्रदेया –

10. नमस्ते रुद्र मन्यवऽउतो तऽइषवे नमः ।
बाहुभ्यामुत ते नमः ॥
11. या ते रुद्र शिवा तनूरघोरापापकाशिनी ।
तया नस्तन्वा शन्तमया गिरिशन्ताभि चाकशीहि ॥

12. यामिषुङ्गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्यस्तवे ।
शिवाङ्गिरित्र ताङ्कुरु मा हिंसीः पुरुषञ्जगत् ॥
13. शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छा वदामसि ।
यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मँ सुमना असत् ॥
14. अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
अहींश्च सर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यो धराचीः परा सुव ॥
15. असौ यस्ताम्रोऽअरुणऽउत बभ्रुः सुमङ्गलः ।
ये चोन्नै रुद्राऽअभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशो वैषाँ हेड ईमहे ॥
16. असौ योवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ।
उतैनङ्गोपाऽअदृश्रन्नदृश्रन्नुदहार्यः स दृप्तो मृडयाति नः ॥
17. यज्जाग्रतो दूरमुदैति दैवं तदु सुप्तस्य तथैवैति ।
दूरङ्गमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥
18. येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे कृण्वन्ति विदथेषु धीराः ।
यदपूर्वैर्दक्षमन्तः प्रजानान्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥
19. यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतं प्रजासु ।
यस्मान्न ऋते किं चन कर्म क्रियते तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥
20. येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत्परिगृहीतममृतेन सर्वम् ।
येन यज्ञस्तायते सप्तहोता तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥
21. यस्मिन्नृचः साम यजूषि यस्मिन्प्रतिष्ठिता रथनाभविवाराः ।
यस्मिँश्चित्तं सर्वमोतम्प्रजानान्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥
22. सुषारथिरश्वानिव यन्मनुष्यान्नेनीयतेऽभीशुभिर्वाजिनऽइवा ।
हृत्प्रतिष्ठंयदजिरञ्जविष्ठन्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥

A. व्याख्यायताम्-

(६ अङ्काः)

23. शुक्लवर्णानि नामानि आख्याता रोहिताय मताः।
कपिलास्तूपसर्गाश्च कृष्णाश्चैव निपातकाः॥
24. पिपीलिका पाकवती तथा वत्सानुसारिणी।
वत्सानुसृजिता चैव चनस्रस्ता विवृत्तयः॥
25. ओभावश्च विवृत्तिश्च शषसा रेफ एव च।
जिह्वामूलमुपध्मा च गतिरष्टविधोष्मणः॥
26. वर्णानां विवरणं, ते किं वर्ण-दैवत-लिङ्गाः।
27. स्वरास्तु ब्राह्मणा ज्ञेया वर्गाणां प्रथमाश्च ये।
द्वितीयाश्च तृतीयाश्च चतुर्थाश्चापि भूमिपाः॥

Unit - 4

28. पदपूर्वमामन्त्रितमनानार्थेऽपादादौ ।
29. आमन्त्रितं च ।
30. स्वरितवर्जमेकोदात्तं पदम् ।

Unit-1

Long Questions

1. शुक्लयजुर्वेदस्य काण्वमाध्यन्दिनसंहितयोः विषयाणामुल्लेखं कुरुत।
2. यजुर्वेदस्य संक्षिप्तं विवरणं लिखत ।
3. दर्शपूर्णमासयज्ञमवलम्ब्य संक्षेपेण प्रतिपादयत।
4. हरिः ॐ । इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मणे आप्यायध्व-मझ्या इन्द्राय भागं प्रजावतीरनमीवा अयक्ष्मा मा वस्तेन ईशतु माघशासो ध्रुवा अस्मिन्नोपतौ स्यात वृह्नीर्यजमानस्य पशून्याहि - व्याख्यायताम् ।
5. कृष्णयजुर्वेदस्य चतसृणां शाखानां परिचयं लिखत ।
6. कृष्णयजुर्वेदस्य प्रथमाध्यायस्य विषयवस्तु लिखत ।
7. कर्मणे वां देवेभ्यः शकेयं वेषाय त्वा प्रत्यु-१९ रक्षः प्रत्युष्टा अरांतयो घूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान्धूर्वेति तं धूर्वयं वयं धूर्वी-मुस्त्वं देवानामसि सचिंतमं पर्मितम् जुष्टं मे वह्नितमं देवहूर्तममद्भुतमसि हविर्धानं दृ-हंस्व मा ह्वाभिन्नस्य त्वा चक्षुषा प्रेक्षे मा भेर्मा से विकथा मा त्वा (१) हि सिषमुरु वार्ताय देवस्य त्वा सवितुः प्रसूर्वेऽश्विनोर्बा-हुभ्यर्थी पूष्णो हस्ताभ्यामग्नये जुष्टं निर्वपाम्य-ग्नीषोमाभ्यामिदं देवानामिदमुं नः सह स्फातयै त्वा नारतयै सुर्वरभि वि र्न्येषं वैश्वा—नरं ज्योतिर्दृहन्तां दुर्गा द्यावाष्टिव्योरु-र्वन्तरिक्षमन्विह्यदित्यास्त्वोपस्थे सादयाम्यग्ने—हव्य रक्षस्व - व्याख्यायताम् ।
8. कृष्णयजुर्वेदसंहितानुसारं दर्शपूर्णमासयागो निरूप्यताम्।

9. कृष्णयजुर्वेदसंहितायाः महत्त्वं प्रतिपाद्यताम्।

Unit- 2

10. रुद्रसूक्तस्य सारांशः लिख्यताम्।
11. रुद्रस्य माहात्म्यं लिख्यताम्।
12. रुद्रदेवस्य स्वरूपं लिख्यताम्।
13. रुद्रदेवस्य अपराविधानस्योपरि एकः लेखः प्रस्तूयताम्।
14. शुक्लयजुर्वेदस्योपरि एकः लेखः प्रस्तूयताम्।
15. शुक्लयजुर्वेदसंहितायाः महत्त्वं लिख्यताम्।
16. शिवसंकल्पसूक्तस्य सारांशः लिख्यताम्।
17. मनसः माहात्म्यं लिख्यताम्।
18. मनसः स्वरूपं लिख्यताम्।

Unit-3

19. वर्णानां विवरणं, ते किं वर्ण-दैवत-लिङ्गाः – व्याख्यायताम्।
20. अक्षराणां जातिविशेषाः सविशदम् आलोच्यताम्।
21. पदानां रूपाणि गोत्राणि दैवतानि च निरूप्यताम्।
22. शिक्षावेदाङ्गमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम्।
23. याज्ञवल्क्यशिक्षायाः परिचयः महत्त्वञ्च प्रतिपाद्यताम्।
24. याज्ञवल्क्यशिक्षानुसारं विवृत्तेः भेदाः विवर्ण्यताम्।
25. ऊष्मणः कति विधाः गतयः? ऊष्मणः उच्चारणविधानं विशदीक्रियताम्।

Unit-4

26. प्रातिशाख्यम् इति पदस्य कोऽर्थः? प्रातिशाख्यग्रन्थानां प्रयोजनमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम्।
27. वाजसनेयिप्रातिशाख्यमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम्।
28. वाजसनेयिप्रातिशाख्यानुसारं उदात्तस्वरम् आलोच्यताम्।
29. वाजसनेयिप्रातिशाख्यानुसारं अनुदात्तस्वरम् आलोच्यताम्।
30. पदपूर्वमामन्त्रितमनानार्थेऽपादादौ- व्याख्यायताम्।

DEPARTMENT OF SANSKRIT VEDIC STUDIES

PROGRAMME: FYUGP

SEMESTER: VI SEMSETER

SL NO	QUESTION
	SHORT QUESTION
1	सूर्यसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
2	सूर्यसूक्तस्त देवता का?
3	सूर्यसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः?
4	सूर्यसूक्ते कति ऋचः सन्ति?
5	ऋग्वेदे मन्त्राणां नाम किम्?
6	ऋग्वेदस्य अपरं नाम किम्?
7	ऋग्वेदे कति अष्टकाः सन्ति?
8	ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति?
9	सूर्यसूक्तं कस्मिन् मण्डले अस्ति?
10	सूर्यसूक्तं प्रथममण्डले कतमं सूक्तम्?
11	'जगतस्तथुषश्च' अत्र तस्थुषः पदस्य अर्थः कः?
12	'चित्रं देवानामुदगादनीकम्' अस्य अन्वयं कुरुत।
13	आप्राः इत्यत्र कः धातुः?
14	'सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च' अयं मन्त्रं कस्मिन् वेदे वर्तते?
15	चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः अयं मन्त्रं कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
16	संज्ञानसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
17	संज्ञानसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
18	संज्ञानसूक्तं प्रथममण्डले कतमं सूक्तम्?
19	संज्ञानसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?

20	संज्ञानसूक्तस्य देवता का?
21	संज्ञानसूक्तं कः मुनिः द्रष्टवान्?
22	'संगच्छध्वं संवदध्वं सं वो मनांसि जानताम्.' अयं मन्त्रः कस्मिन् वेदे वर्तते?
23	'संगच्छध्वं संवदध्वं सं वो मनांसि जानताम्.' अयं मन्त्रः कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
24	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
25	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
26	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्ते कति मन्त्राः वर्तन्ते?
27	सरमापाणिसंवादसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
28	सरमापाणिसंवादसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
29	सरमापाणिसंवादसूक्ते कति मन्त्राः वर्तन्ते?
30	नासदीयसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
31	नासदीयसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
32	नासदीयसूक्ते कति मन्त्राः वर्तन्ते?
33	हिरण्यगर्भसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
34	हिरण्यगर्भसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
35	हिरण्यगर्भसूक्ते कति ऋचः वर्तन्ते?
36	नासदीयसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः?
37	हिरण्यगर्भसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः?
38	'कस्मै देवाय हविषा विधेम' अयं मन्त्रभागः कस्मिन् सूक्ते आजङ्गमीति?
39	'को अद्वा वेद क इह प्रवोचत्' अयं मन्त्रभागः कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
40	'यदि वा दधे यदि वा न' अयं मन्त्रभागः कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
41	ऋग्वेदस्य प्रथममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
42	ऋग्वेदस्य द्वितीयमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?

43	ऋग्वेदस्य तृतीयमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
44	ऋग्वेदस्य चतुर्थमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
45	ऋग्वेदस्य पञ्चममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
46	ऋग्वेदस्य षष्ठमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
47	ऋग्वेदस्य सप्तममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
48	ऋग्वेदस्य अष्टममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
49	ऋग्वेदस्य नवममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
50	ऋग्वेदस्य दशममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
51	ऋग्वेदस्य विषयः कः?
52	ऋग्वेदस्य ऋत्विक् नाम किम्?
53	ऋग्वेदस्य मुख्याः तिस्रः देवताः लिखत।
54	व्यासः कस्मै ऋग्वेदं उपदिदेश?
55	ऋङ्गन्त्राणां किं लक्षणम्?
56	ऋग्वेदे कति अध्यायाः सन्ति?
SHORT NOTE	
1	चित्रं देवानामुदगादनीकम्... मन्त्रं प्रपूर्य एतस्य मन्त्रस्य सारं लिखत।
2	सूर्यो देवीमुषसं रोचमानां मर्यः... मन्त्रं विलिख्य सारं लिखत।
3	भद्रा अश्वं हरितः सूर्यस्य... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
4	तत्सूर्यस्य देवत्वं तन्महित्वम्... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
5	तन्मित्रस्य वरुणस्याभिचक्षे... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
6	अद्या देवा उदिता सूर्यस्य... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
7	संसमिद्युवसे वृषन्नग्ने....मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
8	ऋग्वेदविषये लघुप्रबन्धं लिखत।

9	सूक्तानां विषये लघुप्रबन्धं लिखत।
10	सूर्यसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
11	संज्ञानसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
12	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
13	सरमापाणिसंवादसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
14	नासदीयसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
15	हिरण्यगर्भसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
16	प्र प्रवर्तानामुशती उपस्थादश्चे... मन्त्रस्य भावार्थं लिखत।
17	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः,...अस्य मन्त्रस्य भावार्थं लिखत।
18	य आत्मदा बलदा यस्य विश्व.....भावार्थं लिखत।
19	यः प्राणतो निमिषतो... भावार्थं लिखत।
20	तम आसीत्तमसा गूळहमग्रेऽप्रकेतम्....भावार्थं लिखत।
21	किमिच्छंती सरमा प्रेदमानङ्... एतन्मन्त्रसारं लिखत।
22	इंद्रस्य दूतीरिषिता चरामि...एतन्मन्त्रसारं लिखत।
23	कीदृङ् इंद्रः सरमे का....एतन्मन्त्रसारं लिखत।
24	सरमापाणिसंवादसूक्तं लिखत।
25	नासदीयसूक्तं लिखत।
26	वश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं लिखत।
27	हिरण्यगर्भसूक्तं लिखत।
28	सूक्तप्रतिपाद्यविषयाः के? सङ्क्षेपेण निरूपयत।
29	संज्ञानसूक्तं लिखत।
30	सूर्यसूक्तं लिखत।
	LONG QUESTION

1	सूर्यसूक्तस्य प्रथममन्त्रत्रयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
2	सूर्यसूक्तस्य अन्तिममन्त्रत्रयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
3	सूर्यसूक्तस्य अर्थं निरूपयत।
4	संज्ञानसूक्तस्य अर्थं लिखत।
5	विश्वामित्रनदीसंवासूक्तस्य सारं लिखत।
6	सरमापाणिसंवादसूक्तस्य सारं लिखत।
7	नासदीयसूक्तस्य सारं लिखत।
8	हिरण्यगर्भसूक्तस्य सारं लिखत।
9	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
10	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य पञ्चममन्त्रात् अष्टममन्त्रं यावत् विलिख्य तदर्थं लिखत।
11	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य नवममन्त्रात् अन्तिममन्त्रं यावत् विलिख्य तदर्थं लिखत।
12	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत्। स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम।। अन्वयं प्रदृश्य भावार्थं लिखत।
13	य आत्मदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रसिषं यस्य देवाः। यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम।। अन्वयं प्रदृश्य अन्वयार्थेन सह भावार्थं लिखत।
14	हिरण्यगर्भसूक्तस्य तृतीयचतुर्थमन्त्रौ विलिख्य अर्थं लिखत।
15	येन द्यौरुग्रा पृथिवी.. इदं मन्त्रं विलिख्य अर्थं अन्वयपुरस्सरं निरूपयत।
16	यं क्रंदसी अवसा.. इदं मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
17	मा नो हिंसीज्जनिता..इति मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
18	नासदीयसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
19	सरमापाणिसंवादसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
20	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
21	ऋग्वेदविषये एकं प्रबन्धं लिखत।
22	सूक्तमधिकृत्य प्रबन्धरचनां कुरुत।
23	सूक्तैः प्रतिपाद्याः विषयाः- प्रबन्धरचनां कुरुत।
24	सूर्यः जगतः आत्मा- सूर्यसूक्तीत्या इदं प्रतिपादयत।
25	'सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च'- निरूपयत।

DEPARTMENT OF SANSKRIT VEDIC STUDIES

PROGRAMME: FYUGP

SEMESTER: VI SEMSETER

SL NO	QUESTION
	SHORT QUESTION
1	सूर्यसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
2	सूर्यसूक्तस्त देवता का?
3	सूर्यसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः?
4	सूर्यसूक्ते कति ऋचः सन्ति?
5	ऋग्वेदे मन्त्राणां नाम किम्?
6	ऋग्वेदस्य अपरं नाम किम्?
7	ऋग्वेदे कति अष्टकाः सन्ति?
8	ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति?
9	सूर्यसूक्तं कस्मिन् मण्डले अस्ति?
10	सूर्यसूक्तं प्रथममण्डले कतमं सूक्तम्?
11	'जगतस्तथुषश्च' अत्र तस्थुषः पदस्य अर्थः कः?
12	'चित्रं देवानामुदगादनीकम्' अस्य अन्वयं कुरुत।
13	आप्राः इत्यत्र कः धातुः?
14	'सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च' अयं मन्त्रं कस्मिन् वेदे वर्तते?
15	चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः अयं मन्त्रं कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
16	संज्ञानसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
17	संज्ञानसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
18	संज्ञानसूक्तं प्रथममण्डले कतमं सूक्तम्?
19	संज्ञानसूक्ते कति मन्त्राः सन्ति?

20	संज्ञानसूक्तस्य देवता का?
21	संज्ञानसूक्तं कः मुनिः द्रष्टवान्?
22	'संगच्छध्वं संवदध्वं सं वो मनांसि जानताम्.' अयं मन्त्रः कस्मिन् वेदे वर्तते?
23	'संगच्छध्वं संवदध्वं सं वो मनांसि जानताम्.' अयं मन्त्रः कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
24	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
25	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
26	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्ते कति मन्त्राः वर्तन्ते?
27	सरमापाणिसंवादसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
28	सरमापाणिसंवादसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
29	सरमापाणिसंवादसूक्ते कति मन्त्राः वर्तन्ते?
30	नासदीयसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
31	नासदीयसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
32	नासदीयसूक्ते कति मन्त्राः वर्तन्ते?
33	हिरण्यगर्भसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते?
34	हिरण्यगर्भसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते?
35	हिरण्यगर्भसूक्ते कति ऋचः वर्तन्ते?
36	नासदीयसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः?
37	हिरण्यगर्भसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः?
38	'कस्मै देवाय हविषा विधेम' अयं मन्त्रभागः कस्मिन् सूक्ते आजङ्गमीति?
39	'को अद्वा वेद क इह प्रवोचत्' अयं मन्त्रभागः कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
40	'यदि वा दधे यदि वा न' अयं मन्त्रभागः कस्मिन् सूक्ते वर्तते?
41	ऋग्वेदस्य प्रथममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
42	ऋग्वेदस्य द्वितीयमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?

43	ऋग्वेदस्य तृतीयमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
44	ऋग्वेदस्य चतुर्थमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
45	ऋग्वेदस्य पञ्चममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
46	ऋग्वेदस्य षष्ठमण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
47	ऋग्वेदस्य सप्तममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
48	ऋग्वेदस्य अष्टममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
49	ऋग्वेदस्य नवममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
50	ऋग्वेदस्य दशममण्डले कति सूक्तानि सन्ति?
51	ऋग्वेदस्य विषयः कः?
52	ऋग्वेदस्य ऋत्विक् नाम किम्?
53	ऋग्वेदस्य मुख्याः तिस्रः देवताः लिखत।
54	व्यासः कस्मै ऋग्वेदं उपदिदेश?
55	ऋङ्गन्त्राणां किं लक्षणम्?
56	ऋग्वेदे कति अध्यायाः सन्ति?
	SHORT NOTE
1	चित्रं देवानामुदगादनीकम्... मन्त्रं प्रपूर्य एतस्य मन्त्रस्य सारं लिखत।
2	सूर्यो देवीमुषसं रोचमानां मर्यः... मन्त्रं विलिख्य सारं लिखत।
3	भद्रा अश्वः हरितः सूर्यस्य... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
4	तत्सूर्यस्य देवत्वं तन्महित्वम्... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
5	तन्मित्रस्य वरुणस्याभिचक्षे... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
6	अद्या देवा उदिता सूर्यस्य... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
7	संसमिद्युवसे वृषन्नग्ने... मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
8	ऋग्वेदविषये लघुप्रबन्धं लिखत।

9	सूक्तानां विषये लघुप्रबन्धं लिखत।
10	सूर्यसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
11	संज्ञानसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
12	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
13	सरमापाणिसंवादसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
14	नासदीयसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
15	हिरण्यगर्भसूक्तं सङ्क्षेपेण परिचाययत।
16	प्र प्रवर्तानामुशती उपस्थादश्चे... मन्त्रस्य भावार्थं लिखत।
17	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः,...अस्य मन्त्रस्य भावार्थं लिखत।
18	य आत्मदा बलदा यस्य विश्व.....भावार्थं लिखत।
19	यः प्राणतो निमिषतो... भावार्थं लिखत।
20	तम आसीत्तमसा गूळहमग्रेऽप्रकेतम्....भावार्थं लिखत।
21	किमिच्छंती सरमा प्रेदमानङ्... एतन्मन्त्रसारं लिखत।
22	इंद्रस्य दूतीरिषिता चरामि...एतन्मन्त्रसारं लिखत।
23	कीदृङ् इंद्रः सरमे का....एतन्मन्त्रसारं लिखत।
24	सरमापाणिसंवादसूक्तं लिखत।
25	नासदीयसूक्तं लिखत।
26	वश्वामित्रनदीसंवादसूक्तं लिखत।
27	हिरण्यगर्भसूक्तं लिखत।
28	सूक्तप्रतिपाद्यविषयाः के? सङ्क्षेपेण निरूपयत।
29	संज्ञानसूक्तं लिखत।
30	सूर्यसूक्तं लिखत।
	LONG QUESTION

1	सूर्यसूक्तस्य प्रथममन्त्रत्रयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
2	सूर्यसूक्तस्य अन्तिममन्त्रत्रयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
3	सूर्यसूक्तस्य अर्थं निरूपयत।
4	संज्ञानसूक्तस्य अर्थं लिखत।
5	विश्वामित्रनदीसंवासूक्तस्य सारं लिखत।
6	सरमापाणिसंवादसूक्तस्य सारं लिखत।
7	नासदीयसूक्तस्य सारं लिखत।
8	हिरण्यगर्भसूक्तस्य सारं लिखत।
9	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
10	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य पञ्चममन्त्रात् अष्टममन्त्रं यावत् विलिख्य तदर्थं लिखत।
11	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य नवममन्त्रात् अन्तिममन्त्रं यावत् विलिख्य तदर्थं लिखत।
12	हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत्। स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम।। अन्वयं प्रदृश्य भावार्थं लिखत।
13	य आत्मदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रसिषं यस्य देवाः। यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम।। अन्वयं प्रदृश्य अन्वयार्थेन सह भावार्थं लिखत।
14	हिरण्यगर्भसूक्तस्य तृतीयचतुर्थमन्त्रौ विलिख्य अर्थं लिखत।
15	येन द्यौरुग्रा पृथिवी.. इदं मन्त्रं विलिख्य अर्थं अन्वयपुरस्सरं निरूपयत।
16	यं क्रंदसी अवसा.. इदं मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
17	मा नो हिंसीज्जनिता..इति मन्त्रं विलिख्य तदर्थं लिखत।
18	नासदीयसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
19	सरमापाणिसंवादसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
20	विश्वामित्रनदीसंवादसूक्तस्य प्रथममन्त्रचतुष्टयं विलिख्य तदर्थं लिखत।
21	ऋग्वेदविषये एकं प्रबन्धं लिखत।
22	सूक्तमधिकृत्य प्रबन्धरचनां कुरुत।
23	सूक्तैः प्रतिपाद्याः विषयाः- प्रबन्धरचनां कुरुत।
24	सूर्यः जगतः आत्मा- सूर्यसूक्तीत्या इदं प्रतिपादयत।
25	'सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च'- निरूपयत।

